

Hilde Sels:

“Ik heb vooral de veilige omgeving, met min of meer stabiel takenpakket achtergelaten.”

Hilde Sels is hoofd van de algemene dienst kwaliteit Thomas More, de opvolger van K.H.Kempen en Lessius. Daarvoor werkte ze meer dan 20 jaar in hogeschoolbibliotheken. Kijkt ze nu met andere ogen naar de bibliotheeksector?

Hoe ben je destijds in de bibliotheeksector beland?

Ik ben eerder toevallig in de bibliotheeksector beland. Toen ik in 1982 afstudeerde als licentiaat Moderne geschiedenis was dat met de ambitie om in het onderwijs terecht te komen. Maar de timing was slecht: het was de tijd van de oliecrisis met een werkloosheidsgraad in Vlaanderen van meer dan 13%. Werk vinden als leerkracht leek schier onmogelijk. Mijn carrière bestond uit een aaneenschakeling van nepstatuten (BTK) en interims, gaande van een week voltijds tot een jaar vijf uren per week. Om mijn kansen op de arbeidsmarkt te vergroten behaalde ik de ‘akte van bekwaamheid tot het houden van een openbare bibliotheek’. Ook dan bleef de zoektocht naar werk een zware opdracht, maar uiteindelijk — in september 1989 — kon ik aan de slag als voltijds bibliotheekmedewerker in wat toen nog het Hoger Instituut der Kempen in Geel was. In die omgeving voelde ik wel het gemis aan een meer hoogwaardig bibliotheekdiploma, maar ik had intussen drie kinderen en een opleiding combineren met een druk gezin zat er niet meer in. Ik kreeg wel ruim kansen tot professionalisering via studiedagen, korte trainingen en vakliteratuur. Ook het project van wat toen nog de VLIR-werkgroep bibliotheken was en waarbij ik de situatie en werking van hogeschoolbibliotheken en universiteitsbibliotheken onderzocht en vergeleek, droeg bij tot inzicht in de bibliotheeksector.

Waarom heb je de overstap gemaakt naar kwaliteitszorg?

Ik heb in totaal meer dan 20 jaar gewerkt in hogeschoolbibliotheken. De laatste

negen jaar als hoofd van de bibliotheek van de K.H.Kempen in Geel. Ik heb dit altijd een zeer boeiende en uitdagende job gevonden. Ik had er ruimte om te groeien en was actief in alle mogelijke organisaties: werkgroep bibliotheken van de Associatie KU Leuven, de werkgroep bibliotheken van VLHORA, de werkgroep hogeschoolbibliotheken van de VVBAD, VOWB... Ik werkte ook met een geweldig team dat goed op elkaar ingespeeld was en voldoende had aan een half woord om me te begrijpen.

Tegelijk vond ik het altijd belangrijk om een open blik te houden. Ik was niet alleen hoofd van de bibliotheek, maar ook deel van de hogeschool waar ik werkte. En ‘kwaliteit’ was een beetje mijn dada. Toen in 1995 de hogeschool een kwaliteitsraad in het leven riep was ik van bij de start een van de leden. Ik heb er altijd voor geijverd om de diensten van de hogeschool ook bij de kwaliteitswerking te betrekken. In de bibliotheek introduceerde ik een systeem van zelfevaluatie, werkte ik met de PDCA-cirkel en onderhielden we systematisch de ‘bibliotheekrubriek’ in het kwaliteitshandboek.

In 2007 werd de functie van hoofd van de algemene dienst kwaliteit in de hogeschool vacant. Na 20 jaar in de bibliotheeksector, vond ik het tijd voor verandering en wel om verschillende redenen. Ik had in de bibliotheek heel wat kunnen realiseren, er stonden nog voldoende projecten op de sporen, het team was sterk en ik kon in schoonheid afscheid nemen. Verder wou ik niet vastroesten in mijn job en het risico lopen een tunnelvisie te ontwikkelen. Bovendien — en dat gaf de

doorslag — kreeg ik de kans om mij helemaal toe te leggen op kwaliteit en een stevige nieuwe uitdaging aan te gaan.

In hoeverre hebben je studies en vorige werkervaringen je voorbereid op je huidige job?

Het zijn vooral de jaren als leidinggevende in de bibliotheek die mij voorbereid hebben op mijn nieuwe job. Als leidinggevende in een schoolbibliotheek moet je een team aansturen, overleggen en onderhandelen met opleidingen en directie en financiën beheren. Je krijgt ook kansen om te netwerken, samen te werken, projecten te realiseren. Binnen bibliotheken — en dat vind ik een sterkte — is er ook een goede traditie om voortdurend te werken aan verbetering van de kwaliteit en tegelijk ook de evoluties in de maatschappij op de voet te volgen. Het clichébeeld van de oude bibliothecaresse met een knotje klopt zeker niet.

Nauwkeurig werken, procedures volgen en helder rapporteren zijn enkele competenties die ik in de bibliotheek versterkte en die in mijn huidige job nog steeds belangrijk zijn. Dat geldt ook voor vaardigheden als coachen, vergaderen, projectmatig werken...

In de mediatheek van de Geelse campus hebben we ook enkele ICT-gebaseerde projecten gerealiseerd: de EU-informatiesnelweg, oprit Kempen, waarbij we Europese informatie via internet ter beschikking stelden en DoKS, een toepassing om eindwerken van studenten van hogescholen fulltext toegankelijk te maken. Bij beide projecten moest ik informatici aansturen en leerde ik hoe dit soort

projecten vorm krijgen, waar je op moet letten en welke de mogelijke valkuilen zijn. Die vaardigheden zijn me ook nu dienstig.

Wat zijn, bekeken vanuit je huidige baan, de sterktes en de zwaktes van de bibliotheeksector?

Ik kan hier eigenlijk enkel spreken over dat deel dat ik goed ken: de bibliotheken van het hoger onderwijs. De sterkten van deze sector zijn legio. Het is een omgeving waarin traditionele waarden als nauwkeurig werken en betrouwbaar zijn hand in hand gaan met een streven naar innovatie, het volgen van de maatschappelijke evoluties en het inzetten van relevante technologie. Ook de sterke aandacht voor voortdurende verbetering en de vele inspanningen om betrouwbare indicatoren te ontwikkelen en op te volgen zijn volgens mij een sterkte.

Een mogelijke zwakte is de soms te sterke focus op cijfers als het gaat om opvolgen van indicatoren. Cijfers op zich zeggen niets als je ze niet in hun context plaatst. Verder zie ik vooral bedreigingen: zal de sector adequaat kunnen omgaan met de huidige trend waarbij steeds meer ook kwaliteitsvolle informatie via internet beschikbaar is? Hoe zal de sector omgaan met de krimpende middelen? Zal men overtuigend kunnen aantonen dat de werking van de bibliotheken een meerwaarde kan bieden voor de hogescholen, zelfs al zie je de studenten niet meer fysiek in de bibliotheek zitten en gaat het vooral om virtuele omgevingen?

Wat heb je achtergelaten?

Hoewel mijn job in de bibliotheek zeker niet uitsluitend en zelfs niet voor het grootste deel uit min of meer routinematige taken bestond, was de overstap ook een stap buiten mijn comfort zone. Ik heb eigenlijk alles opnieuw moeten leren. Ik kon wel een beroep doen op een rugzakje met competenties en technieken, maar alles was nieuw en bovendien blijft in mijn huidige job alles in beweging. Ik heb dus vooral de veilige omgeving met min of meer stabiel takenpakket achtergelaten. In mijn huidige job word ik dagelijks geconfronteerd met nieuwe vragen,

nieuwe situaties, nieuwe vereisten. Dit houdt het ook boeiend: ik leer elke dag bij en ontmoet ook steeds nieuwe mensen. Met de reorganisatie van onze instelling tot Thomas More komen er weer nieuwe structuren en nieuwe opdrachten. Verandering belooft een constante te worden. ■■

“TOEN IN 1995 DE HOGESCHOOL EEN KWALITEITSRAAD IN HET LEVEN RIEP WAS IK VAN BIJ DE START EEN VAN DE LEDEN. IK HEB ER ALTIJD VOOR GEIJVERD OM DE DIENSTEN VAN DE HOGESCHOOL OOK BIJ DE KWALITEITSWERKING TE BETREKKEN.”